

СТАНОВИЩЕ

от доц. Живка Желязкова-Койнова, д-р,
преподавател в катедра „Психология, педагогика и социология“ на Учительски факултет,
Национална спортна академия „Васил Левски“

относно конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 7.6. Спорт, специалност Спорт (Философия на спорта), публикуван в ДВ бр. 34 от 20.04.2018 г., стр. 83, с единствен кандидат гл. ас. Боряна Ангелова-Игова, д-р

1. Данни за конкурса

Конкурсът за доцент по професионално направление 7.6. Спорт, специалност Спорт (Философия на спорта), е обявен за нуждите на кат. Психология, педагогика и социология към Учительски факултет на НСА „В. Левски“. Академичната длъжност е осигурена с необходимия хорарниум от часове. Единствен кандидат е гл. ас. Боряна Ангелова-Игова, д-р.

Представените от гл. ас. Боряна Ангелова-Игова материали са в съответствие със ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за придобиване на научната степен „Доктор на науките“ и за заемане на академични длъжности в Национална спортна академия „Васил Левски“. Не констатирам нарушения по процедурата на конкурса.

2. Данни за кандидата

Боряна Ангелова-Игова е родена на 31.03.1980 г. в гр. София. Завършва френска езикова гимназия. Владее отлично френски, английски и руски език. Завършва висшето си образование по културология през 2004 г. в СУ „Кл. Охридски“. През 2006 г. придобива магистърска степен по *Философия на културата, политиката, правото и икономиката (Философия с преподаване на английски език)*. Зачислена е като докторант по *Философия на културата, политиката, правото и икономиката (Философия с преподаване на английски език)* към катедра Философия при СУ „Св. Кл. Охридски“, където през 2012 г. защитава дисертация на тема „Консуматорското общество от Франкфуртската школа до Жан Бодриар. Основни проблеми на културата“.

От 2010 г. след спечелен конкурс в НСА „В- Левски“ д-р Ангелова-Игова работи като асистент, а от 2014 г. досега – и като главен асистент по философия.

3. Описание на представените материали

Д-р Боряна Ангелова-Игова е представила следните материали за участие в конкурса:

- една монография,
- един учебник за студентите от магистърска степен
- една студия
- 5 глави от книги
- 21 научни статии, от които 9 самостоятелни и 12 в съавторство – в 3 статии е първи автор, в 7 – втори автор и в 2 – трети или четвърти автор.

От тези публикации, студията и 6 от статиите са публикувани в национални и международни индексирани или реферирани издания.

Три от главите от книги и три от статиите са на английски език. Две от главите от книги на английски език са публикувани в чужбина, едната – в САЩ и другата – във Великобритания (Оксфорд).

С една глава от книга и пет статии д-р Ангелова-Игова е участвала в конкурса за главен асистент, както е отразено от самата нея в списъка на публикациите.

Кандидатът представя справка за цитирания, от която е видно, че публикации на д-р Ангелова-Игова са цитирани 22 пъти, от които 6 – в индексирани или реферирани издания. Отражението на научните публикации на кандидата доказва значимостта на научната продукция на д-р Ангелова-Игова.

4. Научна дейност и научни приноси

Доктор Ангелова-Игова е посветила интереса си на седем основни тематични области:

1. Спортистът-машина и инструментализирането му от тоталитарните режими с пропагандно-политическа цел.

Тази тема е пренебрегвана у нас и слабо разработвана в чужбина. Обективизирането и машинизирането на човека-спортист е тъждествено на лишаването му от индивидуалност, уникалност и хуманност. Той става абсолютно заменим, така че след като бъде употребен и амортизиран, може да бъде веднага захвърлен и заменен с друга машина. Авторът изследва процеса на инструментализиране на спортиста през тоталитаризма в монографията си „Изобретяването на човека-машина. Тялото на спортиста“, в студията „Спорт, национализъм и пропаганда“ и в статиите „Превръщането на тялото в машина и възходът на визуалните изкуства в периода 1918-1936 г.“, „Тялото-машина“ и „Athletes' Body-Machine From Michael Phelps to Oscar Pistorius“.

При тоталитарните режими спортът се идеологизира, а спортистите се превръщат в машини на пропагандата, произвеждащи символен капитал. Тази теза авторът доказва, прилагайки археологията на знанието на Мишел Фуко, като анализира множество случаи от различни времена, страни и спортове и като изучава различни текстове – административни документи и доноси, журналистически статии и произведения на изкуството.

2. Абсолютизиране на победата в съвременния спорт. Кандидатът развива идеите, познати ни от произведенията на Живко Проданов, в две статии – „Абсолютизираната победа на Харолд Ебрахамс и Юсеин Болт“, и „The Maximization of the Win“. Темата се надгражда, осъвременява и задълбочава.

3. Спортните субкултури. На темата са посветени учебникът „Младежки субкултури и спорт“ и статиите „Субкултура на ориентировачите: локална или глобална?“ и „Teenagers' Identity Crisis in the Game Subculture“. Боряна Ангелова-Игова описва особеностите на спортните субкултури, като анализира субкултурите на сноубордистите, катерачите, бегачите на дълги разстояния и ориентировачите, но също и субкултурите на запалнянковците и на геймърите.

Приносният момент е в анализа на съответните явления в българската социално-културна среда, като се очертават уникални локални специфики. Учебникът на Боряна Игова се отличава с отлична четивност и нагледност, включително впечатляващ илюстративен материал, като например видеоклипове с интервюта на представители на различни спортни субкултури.

4. **Полово неравенство и спорт.** Темата се изследва в статиите „The Model of the Sportswoman and Simon de Beauvoir’s Feminist” и “Социална и възрастова стратификация в женския масов спорт в България“. Според автора, в последните години женският спорт се развива с много бързи темпове, но въпреки това жените и в спорта все още си остават „вторият пол“, много далеч от равенството между половете. Кандидатът изследва реализацията на жените в спорта, превръщането им в ролеви модели, но също така и причините за техните страхове да спортуват, които страхове са абсолютно нетипични за мъжете. Изследванията по тази нова за българската философия на спорта тема се улесняват от факта, че Боряна Ангелова-Игова е активна спортистка и състезателка, бегачка на дълги разстояния.
5. **Боксът като интегратор на малките етнически групи.** Темата е развита в статията „Утвърждаващият и интегриращият бокс“. Тезата на автора е, че боксът има интегриращо значение за малките етнически общности, напр. еврейската общност у нас по време на Втората световна война, и, следователно, би трябвало да се използва и за интеграцията на други малцинствени групи в нашието съвремие. Идеята има сериозно практическо приложение.
6. **Повишаване на качеството на обучението по философия във висшето училище.** Тъй като съм съавтор в цикъла от три статии, посветени на тази тема, няма да ги анализирам в становището си.
7. **Медийна реалност и манипулиране на истината.** В статията си „Медийните войни: колко реални и опасни могат да бъдат?“ Боряна Ангелова-Игова анализира примери за манипулирана и дори изцяло инсценирана социална реалност – касапницата в Тимишоара, допинг скандалите и секс скандалите в спорта (случая с Тайгър Уудс). Тоталната свръхинформираност в действителност затруднява, вместо да улеснява, достъпа до истината, а в редица случаи истината избледнява и дори изчезва в морето на множеството полуистини, лъжи и крещящи заблуди, сътворени от последователите на Гьобелс в новия век. Темата за фалшивата реалност и дезинформацията е изключително актуална и много обсъждана в последните години, най-вече в контекста на отговорността и (само)регулацията на медиите и социалните мрежи. Приносния момент виждам не само в анализа на явления от спорта, но най-вече в предложеното от автора решение на проблема за достигането до истината – а именно, медийното образование в училище и университетите, съчетано с развитието на критичното самостоятелно мислене, а аз бих добавила тук – и на мисленето въобще.

5. Преподавателска, проектна и експертна дейност

Гл. ас. Боряна Ангелова-Игова има над 8 години трудов стаж в НСА на уникална позиция – тя е единственият институционално работещ философ на спорта.

Тя е титуляр на 8 учебни дисциплини в бакалавърска и магистърска степен на обучение – задължителните дисциплини в бакалавърската степен *Философия и философия на спорта* за ТФ, *Философия* за УФ, *Журналистическа етика* за специалност „Спортен коментатор“ към ТФ; задължителните дисциплини *Философски основи на спорта* в магистърската програма по Спортна психология, *Журналистическа етика в спорта* в магистърската програма по Спортна журналистика, *Младежка субкултура и спорт* в магистърската програма Младежки дейности и спорт (дистанционно обучение). А също така избираемите дисциплини в бакалавърска степен *Етика и естетика* (в УФ и ТФ) и „*Насилието в спорта*“ за специалността „Спортен коментатор“.

Учебните дисциплини *Философия и философия на спорта* и *Етика и естетика* д-р Ангелова-Игова води и на английски език за студентите по програмата Еразъм плус. През последната учебна година преди обявяването на конкурса главен асистент Ангелова-Игова е провела 761 учебни часа, от които 160 лекционни часа. През 2017/2018 учебна година тя провежда лекции и в университета в Кардиф по линия на програмата Еразъм +.

Гл. ас. Ангелова-Игова работи много добре със студентите, като ги запалва по философската тематика и значителна част от тях подготвят презентации, реферати, а някои – и доклади за участие в научните конференции, организирани от катедрата. Била е научен ръководител на 2 студенти в ОКС „Магистър“ и 1 студент в ОКС „Бакалавър“, защитили успешно дипломни работи.

Кандидатът взема участие в 4 научно-изследователски и 4 образователни проекти, като три от тях са международни. Участва в организацията на три от международните научни конференции на катедра „Психология, педагогика и социология“, НСА.

Прави впечатление силният стремеж на д-р Ангелова-Игова за повишаване на професионалната квалификация – като Фулбрайт стипендиантка тя участва във Fulbright International Summer Institute, провел се Банско през 2010; участва също така в News Literacy Summer Institute в Познан, Полша, а също така взема участие в Международния конгрес по философия на спорта, провел се в Олимпия, Гърция. Тя представя и сертификати за успешно завършено обучение през 2014 г. в масовите онлайн курсове на Coursera – *Mass Media and Olympic Games* (организиран от университета в Болоня) и *Sport and Society*, организиран от Университета Дюк, САЩ.

Боряна Ангелова-Игова е секретар на Сдружението на университетските преподаватели по философия от 2014 г. досега, членува в Международната асоциация на философите на спорта и в Европейската асоциация на философите на спорта. Това е доказателство за добрата ѝ интеграция в професионалната общност.

6. Лични впечатления

Боряна Ангелова-Игова е ерудиран, авторитетен, уважаван от студентите и колегите преподавател; любознателна, активна и амбициозна в научните си търсения. Съвместната ни работа по два научноизследователски проекта, свързани с обучението на студентите в НСА и в частност – и с обучението по философия, ме убедила в нейните безспорни преподавателски, научни, колегиални и човешки качества.

7. Заключение

Като имам предвид научноизследователската продукция и по-специално научните приноси на кандидатката, утвърждаването на нови философски идеи и концепции в областта на философията на спорта, качествената преподавателска, проектна и експертна дейност, предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на главен асистент Боряна Ангелова-Игова, доктор, академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 7.6. Спорт, специалност Спорт (Философия на спорта), за нуждите на катедра Психология, педагогика и социология при Националната спортна академия „Васил Левски“.

Изготвил становището:

сл. 2 от 33 ЛД

(Доцент Живка Желязкова-Койнова, д-р)

27.08.2018 г.

София